

DS

VAN NATURE

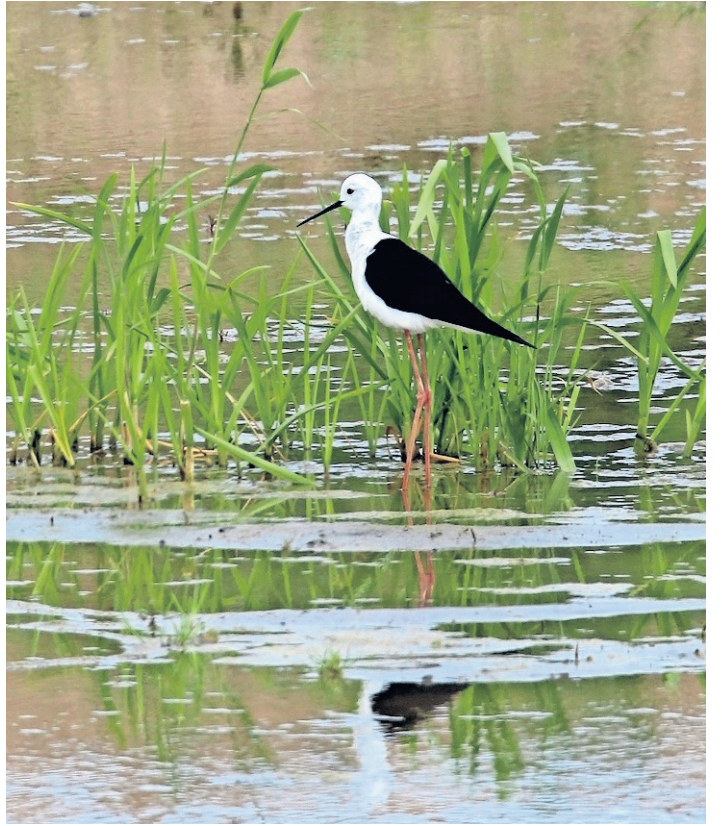

Jacques van der Neut schrijft in Van Nature over opvallende waarnemingen in de natuur. Hij was vele jaren boswachter in De Biesbosch. Daarnaast is hij een verwoed natuurfotograaf.

Fietsers en wandelaars weten de weg naar de Nieuwe Dordtse Biesbosch op het Eiland van Dordrecht goed te vinden. De gemeente peilt de mening van de bewoners over dit gebied.

▲ Door minder maaibeurten krijgt wilde flora een kans. FOTO'S JACQUES VAN DER NEUT

▲ De steltkluut is een opvallende steltloper.

Boerenland wordt waterland

De Noorderdiepzone is onderdeel van de Nieuwe Dordtse Biesbosch, ligt ten zuiden van de Zeedijk en wordt begrensd door het Noorderdiep, de Oude Veerweg en de Merwedeweg. De zone beslaat een oppervlak van ongeveer 275 hectare. De ligging tegen de stad maakt het tot een uitgelezen locatie om meer natuur- en recreatiegebieden aan te leggen. In de zone is inmiddels het waterpeil verhoogd, zodat er zich Biesbosch-achtige natuur ontwikkelt. Tevens zijn wandel- en fietspaden aangelegd om de natuur, de polders en het rivierenlandschap optimaal te kunnen beleven.

Over belangstelling heeft dit terrein zeker niet te klagen en dat is ook niet zo gek, want er valt genoeg te zien. De spontaan met riet begroeide terreindelen vormen een prima broedgebied voor rietzanger, kleine karekiet en cetti's zanger. Zelfs de roerdomp is er te vinden. Het ondiepe water trekt in deze tijd niet alleen veel eenden, zoals slobbeend, pijlstaart en zomertaling, en ook steltlopers zoals de watersnip, bosruiter en de tureluur.

Steltkluut

Er is zelfs plek voor steltkluten: slanke steltlopers met een lange, zwarte snavel en rode lange poten. Steltkluten verblijven in het algemeen in ondiepe kustlagunes en droogvallende oeverzones langs rivieren en meren. De steltkluut foeraagt op waterinsecten, slakken, waterkevers en hun larven, libellen en

tal van andere vliegende insecten. Steltkluten doen nauwelijks iets aan nestbouw, het is niet meer dan een kuiltje in de grond.

Voor zo'n nat gebied als de Noorderdiepzone is water van cruciaal belang. Het gebied wordt met de hevel bij de Oosthaven van water voorzien. Een vacuümleiding trekt het buitenwater over de kruin van de dijk naar de polder. Het opgepompte rivierwater komt via drie transportbuizen in de bezinkplas, waar meegevoerd slib en zanddeeltjes kunnen bezinken, vandaar de voor de hand liggende naam 'bezinkplas'. Wanneer alle drie

de leidingen in werking zijn, dan wordt er 57 kuub per minuut verstouwd, ofwel 57.000 liter water! Het voor de stad bestemde water stroomt via de nieuw gegraven watergang, pal ten zuiden van de Zeedijk, in de richting van het sportpark Schenkeldijk.

Hania's Polder

Het natte en zompige natuurgebied in de Nieuwe Dordtse Biesbosch wordt door Staatsbosbeheer beheerd. Andere delen zoals de Hania's Polder, vielen onder het beheer van het Parkschap Nationaal Park De Biesbosch. Deze instantie is per 1 januari jongst-

“
Door het huidige beheer is Hania's Polder vergelijkbaar met een voetbalveld

leden opgeheven en het beheer is overgeheveld naar de gemeente Dordrecht. Qua ontwikkeling blijft de Hania's Polder duidelijk achter. Door het huidige beheer is de biodiversiteit van dit terrein goed vergelijkbaar met dat van een voetbalveld. In de praktijk wordt er namelijk een zogenaamd gazonbeheer uitgevoerd, wat neerkomt op minstens twintig maaibeurten in het groeiseizoen. De Hania's Polder is en blijft daardoor een saaie, groene ruimte, zonder een vleugje beleving.

Met wat simpele beheersmaatregelen is dat echter te verhelpen. Zo is het mogelijk pleksgewijs inheemse struiken aan te planten, zoals sleedoorn, meidoorn, vlier of hondsroos (ook wel bekend als eglantier). Van genoemde soorten heb je eigenlijk twee keer lol; in het voorjaar bloeien zij met prachtige bloesem en in het najaar dragen ze kleurige bessen en vruchten.

Verder dient het huidige maairegime van de Hania's Polder te worden aangepast, waardoor er allerlei wilde bloemen, zoals paardenbloem, duizendblad, madelief, hondsdrif, ereprijs, rode klaver en groot streepzaad een kans krijgen. Hier kunnen wandelpaden worden uitgemaaid. Allelei inheemse wilde planten kunnen ook worden ingezaaid. Het inbrengen van allerlei exotische soorten, zoals we dat de laatste jaren zien in de vorm van akkerranden, heeft niet veel toegevoegde waarde. Zo'n 'pretpakket' oogt wel aardig, maar hommels, vlinders en wilde bijen hebben er nagenoeg niets aan.

BIODIVERSITEIT

Verscheidenheid aan soorten

Biodiversiteit of biologische diversiteit is een graad van verscheidenheid aan levensvormen binnen een geografisch gebied. Biodiversiteit omvat de verscheidenheid aan verschillende ecosystemen, de verscheidenheid aan verschillende soorten binnen een ecosysteem en de genetische variatie binnen een soort. Een veelgebruikte maat voor biodiversiteit van een gebied is

▲ Het gazonbeheer in Hania's Polder levert geen biodiversiteit op. FOTO JACQUES VAN DER NEUT

de soortenrijkdom van een bepaalde groep soorten, zoals planten,

vogels, algen. In het algemeen staat de biodiversiteit onder druk.

Het aantal soorten neemt door de jaren heen sterk af. Zo waren er in Nederland in de jaren 50 1400 soorten hogere planten. Sindsdien zijn hiervan zeventig uitgestorven en zijn vijfhonderd in aantal ernstig achteruitgegaan. Het aantal broedvogelsoorten nam eveneens af en bij de insectenpopulaties is sinds het begin van de 21ste eeuw een opmerkelijke terugval genoteerd.